

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۸/۲۵ به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت (با همکاری معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور و سازمان برنامه و بودجه کشور) به استناد بند (ب) ماده (۱) قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱ -، آیین نامه بند یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱) قانون جهش تولید دانش بنیان

ماده ۱ - در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱ - قانون: قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱ -.

۲ - شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان .

۳ - معاونت: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور .

۴ - دستگاه اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ -.

۵ - اقلام راهبردی: کالاها و خدمات مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی که از شرایط مندرج در بند (الف) ماده (۱) قانون برخوردار هستند.

۶ - محصولات دانش بنیان: کالاها و خدمات موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصلاحات بعدی آن .

تبصره - طرح‌های عمرانی از شمول تعاریف موضوع بندۀای (۵) و (۶) این ماده مستثنی می‌باشد.

ماده ۲ - با هدف توسعه اقتصاد دانش بنیان و پیاده سازی الزامات آن در بخش‌های تخصصی :

۱ - دستگاه‌های اجرایی موظفند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، برنامه اجرایی حمایت از تولید دانش بنیان بخش مرتبط با دستگاه خود را با هدف ارتقای بهره‌وری، مدیریت سبز، کاهش ارزبیری و توسعه صادرات کشور در قالب محورهای زیر تدوین و برای تصویب به شورا ارائه دهند:
الف - فهرست اقلام راهبردی و محصولات دانش بنیان مورد نیاز بخش مربوط .

ب - ارزیابی توانمندی فنی و تولیدی کشور در زمینه اقلام راهبردی .

پ - چگونگی به کارگیری منابع و اختیارات دستگاه اجرایی در بومی سازی ، توسعه تولید و افزایش صادرات اقلام راهبردی و محصولات دانش بنیان .

ت - محورهای استفاده از ظرفیت شرکت های دانش بنیان و فناور و شرکت های دارای توانمندی تحقیق و توسعه در اجرای وظایف قانونی و بهسازی فرایندهای دستگاه اجرایی .

ث - توسعه

زیست بوم نوآوری بخشی اعم از دانشگاه ها و موسسات پژوهشی ، پارک های فناوری ، مراکز نوآوری ، شرکت های دانش بنیان و فناور و بهره برداران و ارایه کنندگان خدمات تخصصی و صندوق ها و نهادهای مالی .

۲ - چهارچوب

تفصیلی برنامه های اجرایی حمایت از تولید دانش بنیان در قالب سرفصل های فوق توسط شورا تصویب و به دستگاه های اجرایی ابلاغ می شود . در چهارچوب تفصیلی لازم است محورهای زیر مورد تأکید قرار گیرد :

الف - روش های به کارگیری ابزارهای تنظیم گری و تسهیل گری در فعالیت کسب و کارهای جدید به طور مستمر .

ب - روش های اعلام نیازمندی های فناورانه و نحوه تجمیع تقاضا به ویژه در سازمان ها و شرکت های تابع و وابسته و پایش مستمر آن .

پ - پیش خرید و خرید تضمینی اقلام راهبردی و محصولات دانش بنیان موردنیاز با استفاده از ظرفیت توسعه ای بخش .

ت - چگونگی توسعه دفاتر طراحی صنعتی و صنایع ماشین سازی و ساخت تجهیزات در بخش مربوط .

ث - تولید بار اول محصولات دانش بنیان و اقلام راهبردی و پایش مستمر آن .

ج - توسعه اقتصاد چرخشی و راهبردهای زیست محیطی در بخش مربوط .

ج - هوشمندسازی فرایندهای داخلی و نحوه تعاملات با کسب و کارها با استفاده از توان شرکت - های دانش بنیان و فناور .

تبصره

۱ - مصوبات هیئت وزیران با موضوع آیین نامه حمایت از تولید ، دانش بنیان و اشتغال آفرین در خصوص وزارت خانه های مرتبط ، به عنوان برنامه اجرایی حمایت از تولید دانش بنیان بخش مربوط تلقی می شود .

تبصره

۲ - کلیه دستگاه های اجرایی مکلفند هرساله نسبت به بروزرسانی برنامه اجرایی مربوط و تصویب آن در شورا اقدام نمایند و درخصوص مصوبات هیئت وزیران ، پیشنهاد آن را جهت تصویب به دولت ارائه نمایند .

تبصره ۳ - کلیه دستگاه های اجرایی موظفند در تدوین برنامه حمایت از تولید دانش بنیان بخش مرتبط ، برنامه های مرتبط با دستگاه ها ، سازمان ها و شرکت های تابع و وابسته به خود را نیز لحاظ نمایند .

تبصره ۴ - دستگاه های اجرایی موظفند گزارش عملکرد برنامه حمایت از تولید دانش بنیان بخش مرتب شامل اقدامات انجام شده و شاخص های عملکرد بخش مرتب را به صورت سالانه به شورا ارائه دهند .

تبصره ۵ - وظیفه تدوین شاخص های عملکردی مربوط به دستگاه های اجرایی و نظارت و پیگیری اجرای آیین نامه های مذکور بر عهده دبیرخانه شورا است .

ماده ۳ - با هدف تقویت تولید و ساماندهی نظام استاندارد مورد نیاز برای ارتقای کیفی ، توسعه بازار و صادرات اقلام راهبردی و محصولات دانش بنیان :

۱ - در اجرای جزء (۴) بند (ب) ماده (۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی - مصوب ۱۳۹۸ - ، ارائه کنندگان محصولات داخلی مجازند گواهی انطباق محصول را از مراکز تأیید صلاحیت داخلی ارائه کنند و الزام آنها به دریافت تأییدیه از مراکز بین المللی منع است .

۲ - دستگاه های اجرایی مکلفند با همکاری سازمان ملی استاندارد ایران نسبت به فراهم شدن امکان ارائه گواهی انطباق محصول توسط مراکز تأیید صلاحیت داخلی از طریق توسعه آزمایشگاه های داخلی و یا همکاری های بین المللی اقدام نمایند .

۳ - دستگاه های اجرایی موظفند با عضویت کلیه زیرساخت های آزمایشگاهی مراکز تابع و وابسته خود در شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی معاونت در چهارچوب مصوبات شورای عالی علوم ، تحقیقات و فناوری نسبت به ایجاد دسترسی مناسب به خدمات آزمون به متلاطیان اقدام کنند .

۴ - دستگاه های اجرایی موظفند با هدف ارتقای فناوری و سطح کیفیت محصولات داخلی ، در مواردی که از سوی دبیرخانه شورا مشخص می شود ، نسبت به روزآمدسازی و تدوین استانداردهای اجباری با اولویت اقلام راهبردی و پیشنهاد تصویب به مراجع ذی صلاح اقدام نمایند .

تبصره - سایر سازمان های تدوین کننده مقررات و ضوابط فنی اجباری اعم از سازمان غذا و دارو ، مرکز تحقیقات راه ، مسکن و شهرسازی ، مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی نیز مشمول این بند می باشند .

۵ - دستگاه های اجرایی موظفند تمامی زیرساخت ها و تجهیزات آزمایشگاهی خود را براساس مصوبات شورای عالی علوم ، تحقیقات و فناوری در سامانه نظام فکرنو (ایده) ها و نیازها (نان) و بخش جستجوی آزمایشگاه های مرجع (جام) برای خدمات دهی ثبت نمایند .

۶ - سازمان ملی استاندارد ایران موظف است نسبت به کسب اعتبار بین المللی گواهینامه های نهادهای ارزیابی انطباق داخلی از طریق بازنگری و اصلاح ساختار مرکز تأیید صلاحیت ایران بر اساس ضوابط و استانداردهای بین المللی و نیز عضویت کامل ایران در اتحادیه بین المللی تأیید صلاحیت آزمایشگاهی (آی ال ای سی) اقدام نماید .

ماده ۴ - با هدف تسهیل تشریفات بازرگانی و کاهش هزینه های تولید اقلام راهبردی و محصولات دانش بنیان ، گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است :

۱ - نسبت به تعیین و راه اندازی گمرکات اجرایی تخصصی دانش بنیان و یا ایجاد مسیر سبز برای شرکت های دانش بنیان ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیینه اقدام نماید .

۲ - نمونه های تجاری و نمونه های کالا برای هر محصول / شرکت یک بار در سال به منظور انجام تحقیقات واردشده توسط شرکت های دانش بنیان

در راستای فعالیت‌های دانش‌بنیان، مشمول مقررات بند (ب) ماده (۴۰) قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۹۰ - و بند (۱) ماده (۳۸) آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات بوده و بدون اخذ ثبت سفارش، تنظیم اظهارنامه گمرکی، ارائه گواهی انطباق با استاندارد و نظایر آن تشخیص نماید. استفاده از تسهیلات فوق با تشخیص معاونت است که در هر مورد از طریق سامانه جامع گمرک به گمرک جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌گردد. دستورالعمل این بند توسط معاونت و با همکاری گمرک جمهوری اسلامی ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۵ - به منظور تسهیل فرایندهای فروش اقلام راهبردی و محصولات

دانش‌بنیان و تضمین بازپرداخت تعهدات دولت، کلیه دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌ها و سازمان‌های تابع و وابسته آنها مجازند با رعایت قوانین و مقررات و در چهارچوب ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، قراردادهای خود با شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور را از طریق سازوکار اعتبار اسنادی داخلی (ال‌سی) توسط بانک‌ها، صندوق نوآوری و شکوفایی یا صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی منعقد نمایند، به طوری که حداکثر سه ماه پس از ارائه صورت وضعیت و تأیید انجام تعهدات توسط کارفرما، شرکت مجری توسط بانک‌ها یا صندوق‌های طرف قرارداد، مطالبات قراردادی خود را دریافت نماید. دستورالعمل اجرایی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه توسط معاونت با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه کشور تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۶ - به منظور به کارگیری ظرفیت‌های پژوهشی اعضای هیئت علمی

دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی در تولید اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان و در اجرای ماده (۲۲) قانون الحقیقی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) - مصوب ۱۳۹۳ - :

۱ - انعقاد قرارداد میان شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیانی که اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی شاغل در سمت‌های آموزشی و پژوهشی با اطلاع مدیریت دانشگاه، سهامدار، دارای سهم الشرکه یا عضو هیئت مدیره آنها هستند با دستگاه‌های اجرایی در راستای فعالیت دانش‌بنیان آنها مجاز است.

۲ - متن زیر به عنوان تبصره به ماده (۱۹) آیین نامه طبقه بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران موضوع تصویب نامه شماره ۱۳۸۱/۱۲/۱۱ الحق می‌شود:
تبصره - اعضای هیئت علمی

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی در صورت داشتن سهام یا سهم الشرکه و عضویت در هیئت مدیره شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، از شمول ممنوعیت بند (ب) این ماده مستثنی می‌باشد.

۳ - در انتهای تبصره (۲) بند (ب) ماده (۹) آیین نامه تشخیص صلاحیت مشاوران موضوع تصویب نامه شماره ۲۰۶۳۷/۴/۲۳ - مورخ ۱۳۸۳/۴/۲۳، عبارت [اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی در صورت داشتن سهام یا سهم الشرکه و عضویت در هیئت مدیره شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، مشمول ممنوعیت قانونی معامله با دولت نمی‌باشد.] الحق می‌شود.

ماده ۷ - در راستای ترغیب و تشویق اعضای

هیئت علمی به فعالیت‌های شاخص فناورانه، دستورالعمل پایه‌های تشویقی (شصت پایه) ابلاغی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای تمامی اعضای هیئت علمی اعم از شاغلین مؤسسات پژوهشی وابسته به دستگاه‌های اجرایی که از طریق مراکز جذب وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به کار گرفته شده یا می‌شوند، در سقف اعتبارات دانشگاه و از سال ۱۴۰۲ اجرا می‌شود.

ماده ۸ - بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است نسبت به تدوین سازوکار

ارایه بیمه فعالیت های مرتبط با پژوهش ، فناوری و نوآوری اقدام نماید و دستورالعمل اجرایی مربوط را با همکاری معاونت و وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری تهیه و برای تصویب به مراجع ذی صلاح پیشنهاد نماید .

ماده ۹ - دبیرخانه شورا موظف است گزارش اجرای این آیین نامه را سالانه به شورا ارائه کند .

محمد مخبر

معاون اول رئیس جمهور